

Reduserte slaktevekter på gris i 2014

Svinekjøttmarkedet er fortsatt preget av overskudd. Prognosen fra november 2013 viser et overskudd i svinemarkedet på 4 700 tonn neste år. I tillegg er det forventet at reguleringslageret av gris vil være på om lag 1 000 tonn ved inngangen av året. Til sammen gir dette en overskuddssituasjon som ikke kan løses innenfor tilgjengelig eksportkvote og andre ordinære reguleringsvirkemidler. Dette selv om det forutsettes at det vil bli gjennomført "ribbetiltak" (salg av frossen gris fra reguleringslager med mulighet for tilbakekjøp av skinke og sortering) også i 2014. I prognosen er det forutsatt kraftig bruk av pris som virkemiddel for å balansere markedet.

På denne bakgrunn har Omsetningsrådet 10. desember bevilget 30 mill. kroner til produksjonsregulerende tiltak på gris gjennom ordningen kompensasjon for reduserte slaktevekter. Ordningen blir i store trekk som i 2013, kun med noen mindre justeringer.

Omfang

Det legges det opp til å benytte ordningen i perioden fra nyttår til påske, dvs. fra og med 1. januar 2014 til og med 13. april 2014. Som ved tidligere gjennomføring av tiltaket har markedsregulator anledning til å bestemme hvilke perioder ordningen skal være aktiv.

Basert på erfaringer fra 2013, er det realistisk å senke gjennomsnittlig slaktevekt med om lag 4 kg i perioden med tiltak. Ut fra prognosen for slakting vil beregnet effekt av tiltaket være om lag 1600 tonn.

Basisperiode

Reduksjon i gjennomsnittlig slaktevekt i tiltaksperioden sammenlignet med en basisperiode er grunnlag for utregning av kompensasjonen. Ved gjennomføringen av tiltaket i 2014 vil en benytte samme basisperioden som i 2013, dvs. januar til november 2011.

Kompensasjonen

Kompensasjonen beregnes ut fra marginalkostnaden per kg redusert slaktevekt hos produsent og slakteri. Videre er det lagt inn en rentekompensasjon i satsene for å kompensere for rentetapet ved senere utbetaling av kompensasjonen enn et normalt slakteoppgjør. Dette tillegget er satt til kr 0,20 for både produsent og slakteri, og tar utgangspunkt i at det i snitt vil gå 4 måneder før kompensasjonen utbetales fra SLF.

For å unngå sene utbetalinger av kompensasjonen, har det ved gjennomføring av tiltaket i 2013 vært anledning for det enkelte slakteri til å forskuttere utbetaling av kompensasjonen til produsent. Dette har medført noen feilutbetalinger og påfølgende arbeid med å rette opp feilene. For å lette administrasjonen med ordningen skal nå alle utbetalinger av kompensasjonen skje etter at tiltaket er avsluttet og SLF har beregnet de endelige kompensasjonsbeløpene. Det vises til at rentetap for 4 måneder er lagt inn i kompensasjonssatsene.

Nedre grense for kompensasjon

Det fastsettes en minste gjennomsnittsvikt for kompensasjon, og det er bare vektreduksjon ned til **denne grensen som kompenseres. I 2013 har minste gjennomsnittsvikt for kompensasjon vært 72 kg. Med hensyn til utfordringer industrien har med bruk av de letteste grisene, er grensen hevet med ett kg til 73 kg.**

Følgende regler gjelder for gjennomføring av tiltaket:

1. Tiltaket reduserte slaktevekter kan gjennomføres for gris i 2014 innenfor en ramme på 30 mill. kroner.
2. Ordningen er frivillig ved at den enkelte produsent selv velger å redusere slaktevekt i perioden.
3. Ordningen omfatter slaktegris levert til slakterier som rapporterer til Leveransedatabasen i Statens landbruksforvaltning (SLF).
4. Markedsregulator fastsetter i samråd med SLF hvilke tidsperioder ordningen skal være aktiv.
5. Det gis kompensasjon til produsent og slakteri med utgangspunkt i redusert gjennomsnittlig slaktevekt i tiltaksperioden i forhold til en basisperiode. Basisperioden er fom. 1. januar tom. 4. desember 2011. Produsenter som i basisperioden har levert til flere slakterier vil få beregnet én basisvekt, som er et vektet gjennomsnitt for alle leveranser.

6. For produsenter som av ulike grunner mener å ha feil eller unormal vekt i basisperioden, kan basisvekt fastsettes særskilt av markedsregulator og KLF i samråd.
7. Nye produsenter uten leveranser i basisperioden får slakteriets gjennomsnittsvekt.
8. Produsenter som fikk særskilt fastsatt basisvekt eller slakteriets gjennomsnittsvekt som basisvekt i 2013, får denne også i 2014.
9. Produsenter som i perioden tiltaket er aktivt har redusert gjennomsnittlig slaktevekt i forhold til basisperioden kompenseres med kr 8,70 per kg. Slakteriet som har mottatt slaktet kompenseres med kr 9,10 per kg. Minste gjennomsnittsvekt for kompensasjon settes til 73 kg. Nortura kan i samråd med SLF justere satsene og minste gjennomsnittsvekt for kompensasjon i tiltaksperioden.
10. Det er bare griser med slaktevekt fom. 50 kg tom. 106 kg som skal være med i beregning av gjennomsnittsvekt. Det gjelder både basisperiode og tiltaksperiode.
11. For å utløse kompensasjon må reduksjon i gjennomsnittlig slaktevekt være 1 kg eller større.
12. Markedsregulator utformer et felles informasjonsopplegg for hele bransjen slik at alle får god kunnskap om ordningen. Markedsregulator skal bekjentgjøre oppstart og avslutning av perioder med kompensasjon og eventuelle endringer i kompensasjonen, eller minste gjennomsnittsvekt for kompensasjon med minimum 1 ukes frist. Det enkelte slakteri informerer sine produsenter om deres gjennomsnittlige slaktevekt i basisperioden, basert på beregninger gjennomført av SLF.
13. SLF utarbeider en rapport for hvert slakteri og utbetaler kompensasjon til slakteriene etter beregninger utført med grunnlag i data i Leveransedatabasen. Utbetaling skjer etter at tiltaksperioden er ute. Slakteriet formidler tilskuddet til den enkelte produsent.
14. SLF har ansvaret for kontroll av ordningen, herunder kontroll av slakterienes utbetalinger.